

jménovatel
216 v Paubov^{ých} sl. (usmínav^á)
neupal se

NR 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jmenovati se

naši spis-e se slovesu v^lh^lbař' [nazývá se Kateř] >

v stč. i dnes: jmenovati 'vysloviti jme'no'

staré listiny (řiz, sroční, dřeve, častí...) jmenovan' N.N.

byti jmenován 'jme'no osoby nebo věci je to a to' // slouiti

[Asia jest jmenována Alex] >

X nazývati 'dávati jme'no'

v stč. uznáváme' jmenovati se'

v^zu. jmenovati se' u nazývati se' je chyb., i Edg^z to uvádí

Jg, Kott, Seb

nazývati se = 'dávati si jme'no'

[K čemu ty se nazýváš? Gratem? Flavius? Žid 1553]

'dáváš si jme'no Grat'

chybne 'uateni' obou slov

NR 3, 183-184

juenovite

"některi u'zrostlivci vidi' v frisl. juenovite odvar nem. F
namentlich", ale v historigich brundich tato domněnka není
juenovite, -ě slovo stare 'vyborně juenovany' → u'rcit' → slavne
→ znaliny

NR 6, 139-140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jmennovitý

adj. vyšlo z obvyklé

jež uvádí z Paleš v fenežnickém významu
'nominalní'

fenežníci by se měli slova vynechat

NR 6, 141

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jmennouč (nominativ)

l. než káukr jmennovatel

sr. bojovati → bojovnič

rozlišeni mat. jmennovatel X gram. jmennovnič

NR 14 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

juouti se + inf.

< jako se švítiti >

znamena 'chytiti se čeho', proto předmet v gen.

< jal se hradek stavěti >

„ lze učiti jen, kde jde o vědomé provádění věci ”

Jg. „ znamena 'uvyžít, a tot. so. o zrovnání věcech učitelů ’
někde říci, že se nemocný jal fotiti

jal se čísti sřd. Emz. m. začít čísti 3, 151

NR 2, '18, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jo
jivě dčováci
dosavad. slovník^u nerazměrující, slovo vulgární
sbírka nebo stavová
zděnáci ani měla na píčiže dvojslabičnost, je doložena
i v jiných j-ích

NR 1, 77, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Josefinismus

lat. -inus + cis.-stř.

Josefinismus (vynálezový ráz doby Josefa II.)
nelze uvažovat ani Josefin (řadící Josefovi jako jednotlivci)
ani Josefovci (podobně uvažováno Josefovci)

Schválně

IVR 2, 18, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Josefismus

nesfi - u. Josefismus

NR 9, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jubileum století

nové století
100. rok let nové církevní

nov. století farnosti

čes. dává přednost adj.

NR 2, '18, 126-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Juno

2. Junony

№ 21, 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

K

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

20

k³ ferdina

k žádosti ferdin, rozřazen

oběžník předsednictva zem. spravy. Zboru 19/6 '22 obsahuje
a navrhuje na

obojí p. spr.

ND 7,91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³ účel. (Zoudek subst.)

< uabídla jím širokou lavici z fosazeni, nečes. u. aby se fosadili >

NK 1, 117, 57 (D)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³

nesfr. se zaměňuje s na⁴

fozvalni žu plesu, sfr. na ples

už Bartoš NR 69

NR 6, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ke žádosti
přátel
rozrazu

ke 2 na žádost
...

NR 2, 293

NR 7, 23, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

haděříčko

užívají Zprávy El. produkce obce praš.
u pečlivě slovo

NR 22 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

LIBERTE

Kadlec, Kadlece ... "sulevnické" vestníky"
sp. Kadlece (lid. Kalce)

NR 7, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kačh

2. věn. gah // gäh sr-jäh 'pudry'

< nejsem tak bačh 'natily' // uvaženy // ihned ochotny >

< umřel bačh 'natily' >

dues se citi jako vulg., vytrati se

NR 8,62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

skalavita
uhelná k. , číse folioma NR 1, 17, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kalhoty sg.
užívají praž. krejčí jako „Zimní kůže Germánů“
Náč. 13/11, 19 cit. NR 3, 282.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kalokrevný
Daxdař

roba čís.
NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kalypso

2.-4

NR 27,143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hamenofritny sloví
2 - e' zavody

Geru.
"nem. šereda"

NR 3, 19, 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kampeličův

'lid. záložna', podle Cyr. Kampeliče (deponoval záložny ve spisbě
nahrazení slovo raiffeisen (fins ¹⁸⁶⁷ finanční F.W. Raiffeisen)

NR 10 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

perábní

28. února

NR 13 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cancellari m.

v j-e obec.

v j-e spis.

zhladem je

< do Cancellaria Bartoš kral Slov >

fem., i v j-e starém

lat. cancellaria f., něm. die Kanzlei

NR 2, 18, 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kandidátnice
nabídky za kandidátní listina (viz. podle Listy)
nemá uadělý na rok¹ 1891 v č. NŘ 3, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kaňe f.

< housna', mořsra', suěřna'

slc. kaňa, fol. ěania

X ěaňe n. ' ěaňi' ula'dě >

NR 19 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kapemě

asi odlesť něm. Taschenbuch
ale špr.

NR 7, 192

265 prof. Šaldak z Ol. požádal slovo za žst. a učeš. m. sáček
266 Taschenbuch - nemístná diskladnost něm.
nem utvořeno jesti duclm ja

nahradilo slovo "duclm" slovy "sáček"
"kulturní jazyk" není rozlišovat
je to slovo dnes už v ústí

267 prof. Koblík také "odmítá": led "sáček" (sáček) // sáček na uro
leže kapemě sáček
kapemě může znamenat i jiné předměty v kapsi (firník)

268 "háže" odvozené slovo má jinou význam, slyšim "háže" v ústí
famě sáček, kapemě
i kapemě sáček by se mohlo považovat za germ. (s. hrobovův materiál)

Kapitola 'sbor Sanoovní' (E)

Pal, Touck : -ula

Zigler, Jg : -ola

dublety : -ola // -ula

číst na vývoj v užu

Nr 7, 308

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kapradorosty

dr. tajnosměrné 'sevnaté'
v klíčové dendrologii
„něm.-cis. slovo“, nevhod.

NR^v 18, 30
L1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

karačala

Trávní: postřada' v PS
jodezrole', u Dur.

Red. PS NR 23, 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Charakter

k. vojny, č. náz

NR 2, 18, 279 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

karicra

c. postup ve službě

NR 3, 305(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

Karpattia

naše obchodu (fodun)

vhodné pre čes.-nem. obživu

NR 3, 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kasa

v reklamě Šetrná kasa, Kupuj v Asii

"jarmarečnosť"

"výraz vzatý z j-ové periferie"

"takováto reklama se vědomě nebo nevědomě obrací
totožně s méně vzdělaným lidem společnosti"

Kasa patří dnes už mezi přiznané méně ušlechtilé
j-ové stavby ~~obřadní~~

NR 20 124
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kasárna // kasárny sfi.
sr. lura, hrana, dvořka, mura

NR 6, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kašava

podle něm.

m. Košice

NR¹ 1, 17, 304 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Častaně

281. novota

NR 13

143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

katalogovati
bylo by měno utvořit od katalog (sr. cataloguer), ale
nic by se tím užívalo proti už ustálenému katalogizovati.

NŘ 3, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

212 katastrofální
„starší“ než katastrofický (častěji teprve v 30. l.)
povaha adj. jaroštiného
pohybu vztahového, proto -ický

213

dodržovat jarošt. katastrofální × vztahové
katastrofický

NR 52, 269

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

katě hořny // Sabá hořny 'podvlečky'
gate + Hore! v lid.

NR 4, 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kazimír

Jg. 2 Dobr 'Sprachverderber' (osoba)

sfr., sr. Kazisvět, metaforicky o slovech a výzvech

NR 2, '18, 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

káždodenní

vytýká se jako germ. (alltäglich), doporučení se den
výraz je spr.

dobrouc adj. denní ualfo významu 'každodenní'
vlivem něm. täglich

NR 5, 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Časopisová

[Kornilov časopisová (!!) uasl příměstcem, že ... >

NR 2, '18, 226 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Edo

< Byla to ona, Edo nyní udržoval rozhovor (J. Knaf) >

žub NR 2, 718, 412.

geb-ortl 2, 226, 157

geb-Frav 30, 321

} „jeu ve vztah vztahů ty šajderů se
osoby neurčité“

sfr. < Edo jíměním pánu Šopa, sám
do ní jada >

hesfr. < ten člověk, o kterém jsem ti jovi'dal, už umřel >

< to je ten, koho jsem včera fotkali >

MĚRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 21, 142

kdo

neměl Edo jim děti opatrovat
obv. v j-e obec, kol. na východě
spr. neměli, kdo by jim děti opatroval
akrácce slovesa s tím pádem

Nemá je Edo žít
přijímají: il ya, il n'y a pas
viz Fr. Oberpf. Jazykozpyt 32, 160n.

NR 27, 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hdololi

at' si' zla' hdololi cololi

hdololi opavilaj Nár Listy

zui to cize

sp-veku

at' si' zla' hdololi chce
co chce

NR 6, 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Edoulov

288. uvasta felle jablon

NR 13

143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Edyby a Edyby také' foelle und wenn auch obočy' füllad
[křídlo] dávnos se lidem nelesnou fo j'ille ústa mastnotou a Edyby také',
glo by čefe se oliznouti > č. a Edyby NR 1, 717, 253 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Edysi

nahrazuje částí adv. jindy

< Dnes zláme každého, kdo přijde se stejnými tužbami jako Edysi >
záliba v adv. - si

BNR 39: o událostech skutečných a učitelných, jichž blíže označiti
nedovedeme (nebo nechceme)

Edysi "o době učitelné" X jindy "mlhavý pojem minulého, zčásti
a trvalého nebo fiktivního"

< Když jsme se scházeli u Choděru "pro úřady učitelný čas" >

X < Jindy ... "nědy v minulých dobách" >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 5, 173

jindy má u nás výsm. výř. v 17. st., v staré době slo
dřevě, lid. dodnes dřevě

"Kdo vidí ... nahradu v slově Edysi, uvádí do uviděho
firsemnicko užití výmysl na výsm. žive' skutečnosti."

†. 175

Edyžte NR 1, 17, ...

28 u dneš. spis-u a hovíra'ru tam, sde k'ímoc má' nachdem
< ON [městský lid] je [hášně] také c'te, Edyžte je f'ínka'seji' r' večer'mi' list' >
nem' v lid. ml., v stč. (tam < Edyž-t' je (st) >
nem' zola'st' krásně
, nemusíme za každé' slůvko n'ěm. mít' slovo c'. " NR 1, 17, 28

58 rozrušovat více f'icinnou od časové srov nachdem x als
pro obop' v'znam lat. cum (s různými tvary slova)
učitele' stvořit' Edyžte za cum odvodňující', nesprávně'

59 Edyžt' + je > Edyžte' jinak' nečes.
chce-li se lišit' důvod' a f'icinná slova učit' arch. Edyžt' pro důvod
ale je to zbytečné'
J. Borecký' lituje' v'ymyšlením' Edyžte', neformální spojku za vadem

je třeba uvést „Ewöcneku odpovídní“ t. 94 t. 58-60
Blah Gram: seltě již x selt' jest
v stč. i jednotl. f'urjad' nesf' < také' j'm jako v'zmenený' nejs' sedí
radost nad tím, že Edyžte' takto' v'ymýšelo
Zuzkern >
NR 4, 30

kelčsky'
spe. kelčsky'

NR 6, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ker

flouci u kolu na ker
germ. u Sankovskeho

auf den Strauch schlagen

Nr 10 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ketas

-ovati, ketasdy
slovo 1. svet. valky

NR 4, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ketas

'Edo provozuje Kettengeschäft'
odsouzení

NR 4, 253

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kinolivěrda

odmítunto

NR 9, 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kinohvězda

nesfr.

NR 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šinoperateř

řijete do osv. jako celek, proto lze v osv.
být

NR 9, 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

klapati

germ. Klappsto 'shoduje se // je' v uale ziboku foradnu'
es Klappst (iz u Luthera)

č. klappsto

NR 6, 219-220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slásti rajčeka
u hmyzu

X nésti / nositi vejce u slepic a jiných ptáku

NR 6, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Klenci pod Cechovem

fr. Klenci, jak se říká v místě
viz J. S. Baar, F. Těplý

něm. Kleutsch

NR 6, 74

F. Těplý: bývá u Klenci od Klenci

opírá se o lid. slov. úzus

dopomínají Klenci u Domazlic pod pod Cechovem

NR 7, 236-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

klidjasmý
Šimův

sohra čis.

NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Klio

2. - ie

NR 21, 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kněz

5. sq. Suezí, sp. Suezě

sr. otče

NR 4, 312

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knihovna

veřej.

knihovna NÚC

NR 7, 89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Knihovati Soune 20

germ. Buchen j-ku

sp. účtovati // zapisovati ve frosfěch Eolus

NR 2, 18, 230 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Eniže n.

Eniže. archaisimus un^{to} mas^e.

Jirac^e us^oba' neutra ju v stanz^oli titulo^och

Eniže cil^ore', lehu^odie'

NL 13 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koalice stran

č. spojené // sdružené strany

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Soča

to je pro Soču

früher. nein. das ist für die Katze
NR 2, 18, 192

2 nein.

1 jina' nein! Eine Katze kümmert sich darum
Dulq.

t. 18 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

koks

↳ cokes // coares pl.

nelze určit Cechy, ale možná: Zoky (Ottův LN)

// Zoksy

z něm. ale zdůvodněno
u přepočítání slov se mění 'etelne' 'fojete' (bible, agenda, legenda,
notes)
nědy NR 8, 316

Zok // Zok "je nerozumnější v životě denním"

rozumnější, jako Edo zna' jeho původ

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 13 215

kol²

do j-a křiž., vol. poet. z rp. fadeti
v starším jazyce a v zivém j-ě
„papírové“, l. Sokem // orolo

NR 4, 217

výměřel skladabili RK

NR 7, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Solega

dávat přednost před. - aih v 6. pl. před Eolziidh
podle živé řeči

střídání g - z je v duš. j-e určité

NR 10 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kolejivo Schienenmaterial

mezpr. pro výzkum jiného hromadného
odvození ze Salob.

NRJ 23 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Colectiv

l. soubor, společnost, společenstvo
solistická tvorba l. společná, souborná

Lid Deu 28/8 145
= NR 29, 136

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kolem jiti, jiti

156 husy zafordaji'

NR 1, 287; uení k germanismu

157 může se tak naznačovat uistě poloha v blízkosti daného
spis-e' se uiti do slo uivoti / uipeti nebo do předl. uimo
bocku

158 doklady od r. 1821: Chmela, Turindy, Polat

Sfr.

NR 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kolom mi'jeti:

157 < lide' mi'jeli: kolom bez rāci (J. Durych) >

~~J. H.~~
žbyt. novota

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šolem²

nejde o folkl. šolem do šola

v staré době mimo (šil mimo děm)

ale jaz. se mění: dnes smí cize < šil mimo děm >

dvójznače! < mimo děm chodili muži >

proti chodě; 'chodila dívka i muži'

tenže vjroj se uendal vlovem cizím

v lid. uluvě upatou význam 'mimo' a vjroj dosti starý

masičské přifauně

NR 1, 17, 287

(dosledy 20. 16. st.)

Bunz radi' m. šolem mimo, ale to je zastar.

nejprve tu něm. (sr. vorbei)

NR 7, 221-2

MORAVSKÉ
NĚMSKÉ
MUZEUM

kolem²

93 <automobilismus, daňové reformy>

"otáček... je věnován různým vyládkám, řečem, pověstem, jejichž
fidelem a středem je armáda"

galicismus v novinář. destine stejné tak rus. боксы²
autour (tourner autour de sch)
= ces. o

místo kolem armády sp. o armáde m. o armádu

94 sr. něm. handbemerdingen, vobah se jin otáček okolo armády
ces. daňová reformy X daňové reformy ne smyslu autour
navazují na ni

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM NR 11

holušky // solenačky fronty

provinciální smy (převážně moravským, druhý slovenským)

stáčí na solenou // fo solenou

nezřejmě krásně, v níž je uvažuje holušky a zápěstí se
vzdala adv. na -čky (ččky)

NR 5, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kolářslabičiny

v novější době se uplíná tvar geometrií

patrně vlivem složení dřovinných

a složených výrazů práce Kolářů let

tedy lépe Kolářslabičiny NR 2, 18, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

koloběh Kreislauf

spř. oběh

anebo výrazy syntakticky složené (jmenso + atribut)

NR^v 2, 7/8, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kolonie
< esly ma'ra' s. > zřetěně' NR 1, 17, 212 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kolísati

Urban tvrdí, že Ě-ti se už ni Edy užívá

(každě doba 31, c: 4)

NR kva' na Ě-ti &

bez se podle něm. schwanen

dobře spis-e' užívají Ě-ti se

jestliže se význam rozdíl mezi Ě-ti a Ě-ti se

fyzic. význam. X přes.

NR nebude bránit kolísání ve spis. j-e

nutno to však dobře

NR 15 65

kolna

tvár kolna je obyčejší a asi i správnější než kolna
NR 6, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kolona sanitní

č. zdravotní oddíl NR 3,303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kompetence ministerstva
leže pravomoc

NR 1, 217, 308 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

koňak

pisemka uvažuje za franc. slovo (od S. J. Karlička)

NR 5, 309

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konati se
volby se konaji
pruclka fu redaktorzy odnuzje
brusic. zahaz

NR 34, 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

koncentrace

z. vojsk, č. soustředění

NR 2, 18, 279 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ročníci

článek Roční' přehledem, sp. Roční' se NR 3, 305 (N)

sice chyba, ale otázka se nedá řešit tak šablounově
a firmou čarou, jako to čini' naši "Bursiči"
NR 5, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudravec

resp. m. Koudrač

nr^c 14 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

konec vzítí⁴ m. konec vzítí⁴

< Leto má zima vedle vzítí řádný konec, ži. nemá konce >
"zač ten velký konec má vzítí?" NR 1, 17, 154 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Konečník

úřed. příklad Verschlussstück
spr. sloncový rohout klouci se jím topná koupa u fodeknit
vozu

NR 6, 185

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konečnoplatný

neses.

Antonie Nlč

NR 7,89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

koněspřežný,
a dráha
ani z r. 1876, ustoupilo názvu koněská dráha
„nemí ho co litovati“

NR 10 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konference

firma Hehera (Prostějov) požádala o nahrazení slova

konference frézování, oděvní výrazem

důvod: nezastatelnost významu

výrobci švadla, oděvní, rukavic, šloubání, šavát, šrajch,
šlánců, šoufáci de šleři, modisté, výrobci šrajch,
šlánců ...

pro výrobu a prodej hotových oděvů

NR : nesnadné; výzva se šlendriem, aby formovali

fr. šleďatun šeruně
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 21, 80

205

Jos. J. David z Plzně : oděvníctví

Richard Weiss z Vídně : ——— // oděvařství ① Paříž

Jos. Peligrin z Bratce Kr. : oděvu, oděvný

Frant. Raškovský z Píseku : průmyslové oděvníctví

fr. : výroba a prodej oděvů, oděvní výroba, oděvní průmysl 7.

konfese

l. vyznání

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konflikt

Sev. Ameriky s Německem, léta spor, válka, nehoda, fotokopie
NR 1, 17, 97(N)

Spoj. státy s Mexikem, c. spor NR 3, 303(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Longues

ou. spzd

NR 2, 18, 184 (N)
3, 19, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konírna

dues obecne užívaný výraz m. staršího a lepšího soumise

z Hřídleho Klárele 1806

Už v Pohlgram 1783; konírna = der Pferd stall

asi je původcem slova

4 ~~uemi zrovna stastně utvořeno~~

57 konír 'konír' obchodník

'sluha od soui'

ale uvalo se m. maštal

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NK 8, 316

Soulavnice

nemožnost světové 2-e, c. soutěže

NR 3, 304 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konzultovati lečáře

o. poraditi se s lečarem

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Korešpondenční

spis - korešpondenci

NR 9, 251

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

koridor

us' dnu' slovo m. konc

NR 5, 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

korunač

pro Krouholz
nařadobeni na věmi-termi'ni

č. stativo // zblavi'

NR 7, 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

koruncováti: 'Edrati'

< ^{dal.} něm. Ewanzen // Es- // Sa-

NR 8, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

korunovace

234 sř. korunovati'
coronatio → korunaci' → korunaci' (jště v Thám SLB 1799)
235 → korunovaci' (už v obroz. slovnících, Dobr.: vulg.)

NR 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

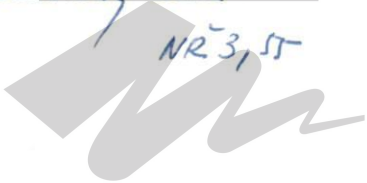
kořeniti.

↳ tyto vesměs řořeni v tom, že ... > Germ

spr. mostlina se řořeni // zabořeni se // founti' řořeny

spr. vyřičkají z toho // mají svůj původ v tom ... // pocházejí
jedle diese Schwierig Eisten Wurzelu daru, da B ^{z toho} // mají řořeny v tom

NR 3, 5T

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

historičanstvo
c-a' vojstva, spr. historiča'

NR 5, 314

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kostice

Prešpurský termín - pronájem do obec. užívání stejné jako
bydliště, vodní

NR 1, 217, 315

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Košice sg. m. pl.

franz. ruzi' LN. bruce. v c. 53 (19)

"je to ostuda"

NR 3, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Souvraty / Souvraty respis.

< zběhne se Souvra do listu >, < mrazitě Souvra ven > ND 1, 17, 19 (B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kouzeň

Trávní. fostrada' v PS
nároč., u Herib., Holceřa, Baara

Red. PS NR 23, 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kovodělné, Evropské továrny
germ. Metallarbeiter, Metallindustrie „nem. šerdy“
sp. průmysl na Sovy
továrny na kovové práce // zpracování Sova

NR 3, 1/1, 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kovoljce
Kovoltec

otročím napodobením podle Metallgießer

fr. slavač (vriha slavačem by mohl být také, Edo lije
naši věci volkové") NR 1, 217, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

korel

našev čimbeho fiva, vedavno se dostal do oči.

čij genm. "Bockbier" (sr. Ainbock < Einbeck
hanover. mesto)

nikne' družby fiv se v hem. čisto označovaly jmelny
zvrat

NR 10 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kozi' hřiběty plur.

za něm. *g. Liegenwürden*, sing. je přilehanejší, označuje
početbu hřibetu

viz J. Ambros, *Kr. čes. nář. slovník*, *nár. listy* 9/3 730

NR 14 8990

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kozleci' < kúle
// kozleci' <

kozlec

NR 8, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koželuhua

279

l. Koželuhua

NR 7, 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

279

kožšina

156 starší $\text{p}i$ -i- < kožík

157 -e- disimilaci' dvou -i- (srov. $\text{Eomem} \text{E} < \text{Eomim} \text{E} >$)

vliv slova koželuh

dávat přednost -i- před zhlomleno⁴ fodolie s-e-

ovšem na většině fraz. obchod. uafiti^o -e-

NR 18 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kožešni^vš
spr. kožešniš
obec. vřlovnost
ajij? koltraničn' usjohodlné vřlovnost' dvou-i-

NR 7'23, 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kradba

duo zni' cize m. bradem, ale je dovozem v j-e
starrim

NR 5, 208

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

krajnost

1
příručka pro katedru, vdrzuje
brunich, zářaz

NR 38, 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Exátovské družstvo

sp. Exátovské družstvo

№ 18 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Erasmův

v cis. odedávna (úž v fol. 14. s.), z něm. Erasmůvi (Krämer)

NŘ 3, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krajec adv.

VT: „*pošloučie* = trochu, trochu i *napíti se* S.;
i jindy, *Edz* nejde o malé množství *berutiny*.
~~*napíti se* S.~~
se začíná, *založiti* ... (kade *noč*
v tomto rozš. *Genem* v *Guamer* *neprávnem* *zavlezení*)”

NR 20, 72: v NR se krajec ve vým-adv. u *Edz*
neodmítalo

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 20, 72-73

LiN 2/4 '36: obhajují stanovisko VT
nepřímě NR (od *Értla*): krajec se *založiti*,
“*gn-trochu*”

NR 20, '36: trvá na stanovisku, že se krajec neodmítalo
t. 120-7

Kraslice

206 jeden čtenář - NR doformující malované vejce
tj. čl. F. Praha v uherš. brod. výdum 14/4 '22

ani ze sev. v. Čech, do Prahy v 80.-90. l.
Paris (Záp. Vlast), Kubiš (Lid. form. z cis. Průl. Ex. Souost.)
Turnovsko, Jičínsko

nové jméno se NR líbí: "věru", vyřazené"
stare, už ze 14. st.

207

208

Souvisí s (0) kraslice ← s (Vel, Kral B)

SKT: kraslice vejce

ustálený, už v. význam malované vejce

uváděna diferenciace malované 'ozdobná' u. 'souost. vejce',
(řemeslně vyrobená)

209

X malovaná vejce 'jeh. obarvená',
'doma vyrobená'

Flajšhaus: od let 90. v. u. slova do sp. č. se sev. v. Čech.
cis. var. č. j. k. červená vejce NR 6, '22
NR 7, 109-110

Sratochvíle

dobrá už 1. pol. 14. stol.

NR 2, 118, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kráva

hroší' kráva foelle uem. Elefantku Emb
Hirschku Emb

čes. lán srua, zohla ...

-ice : medvědice, slonice, velbloudice
samice sloni, velbloudi'

NR 13

118 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knedlec masl. // sem.

firvot. sem.

NR 5, 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krejčí'

2-fl. krejčíůh novotvar // fiv. krejčí'
ale novotvar starohy' / 82.

NR 6, 264-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kresa

Trávní. fostráda' v PS
asi 2 pol, či vářec.?

Red. PS NR 23, 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Krevnice

'jelito uchlivané' Doufami a brvi' u kou
Krátkost a jactnost
kilo g se obnovit

Blutwurms

NR 2, 18, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krise
uhelná k., léče uvarze, fotože, svizele NR 1, 17, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kritik

lépe upravitel

NR 3, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kravice

l. - ice

terminativum z řad obchodních

NR 15 69-70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krájovaný
foelle nem. uniformiert

< 2-e sbory > m. sbory v Broj.

NR 14 164

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krouhati

na Pěstičku ve významu 'hoblovati'

návrh na zavedení do spis j-á

přeháčka významu : krouhá se zeli 'do hubu očerává'

NR 6, 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knih

[doporučovat co v Brně bylo zvláštní]
jocle umění, představa Brně
revhod.

NR 10 250

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bryti

druh, bankovz

dávat přednost slovu hraditi / uhraditi

"dnes se na tato slova, zvláště na jednoduše 'hraditi',

"... poněkud zapomíná a vrtěje se na jejich místo
slovo bryti, doslovně to překlad obdobných výrazů
německých"

u. bryte' bankovz, dluhy - hrazene' b-y, d-y

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM

NR 17 60

Štídlouaný

Š-a' Eoropter "obročá' napodobuina" Geffingelt
č. střelena' do štídloua NE 3, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ku kováři

Sp. S. -

n. NE 21, 105 (Kocourek)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kritici jmelas

// brístar jmelas

5/77.

NR 5, 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

• který

132 Běh. v čl. Vyhnulá slova (odpoledně Načkol 15/30):

proto který se již jenž

133 muží spis-e' nemějí jenž s'elou'vat

vedla' se výzu. rozdíl mezi oběma zájmi,

suaha frát odstavou hodně výsledek: jenž

NR 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Řevy fo ten

↳ ... rafové Řevy na ty, Eberť vlastně dali naši republiče dnošni
hraniče na severu > spr. 4, 8 doš

NR 3, 306 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Skryto + sub

< Lev z Rokmitalů vydal se na cestu přes Německo ...
Skryto cesta trvala dvě léta >

latinský

upřesněný jazyk lid. taktových vztahůch uť ...

někdy neurčitě

dávat přednost: a ta ...

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nr 5, 29

ku³

„neucení [hádě] myslí, že eu je jen uštěchotější tvar předl.

k Herrmann: „eurajici“

eu domu, eu lavici

i matematickove < eu má eu a eu b eu y >

„učení“ eu domu před eu

eu paláci, eu posteli

„stojenost“ eu k

Smíř-ardi, udržel se jen v neholiča výrazech

eu hráze, eu podivu, eu fúrlade

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

MR 10 285

Kněžka

asi Toulcův přehled lat. kultellator 'vozilky'

NR 6, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Exfr

u Jg

asi až do 17 st. nebo v Čechách znám
z nóm. < fr. coffee < asi nec.-lat. coffinus 'Eos'
nebo nahradit

NR 7, 242-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Eulaty škol, věži

„reflexně se stanoví logických, resp. geometrických“

„ale o významu slov rozhoduje zvyklost, usus a uvolněná logika“

spr. — podobně Eulaty otvor, fenest^{re} NR 1, 17, 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kulturní svět

č. vzdělání svět

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lužn

F. pl. Loui. vyjazyk valcovnic, v ulaně skolečivé mědy vesit'
obje. Louini podle host NR 3, 123

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ku^ov
n

shoda bujne' soue' bezely je vlastne' spravne'jsi'
ale ve škole z pedag. duvodu lze učit bujne' soue' bezeli'

NR 10 123

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kupaliště

asi fceuseus ze slovan. jihu v nové době

NR 7, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Supitel

zbytkové m. Safec

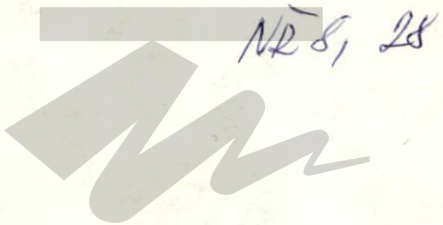
NR 1, 17, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Suru oro

snad podle Hühnerauge
ale u slavnějších formování u nás

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kuřim na hor. masl.

2. - a

faxe úřed. „snad ve dosti oprávněná“ snaží se
zavést jednotnost do sledování, podle řes. úze

nerovnost: hlasový tvar uřecni¹ flem.

X sledování spis.

NR 9,158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kuřovod

dlouhé k-y z narychlo upravených loženišť
odsouzeno

~~#~~ NR 4, 193(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kus

nevá kusa cti
—
kozumci

„živý archaismus“

NR 25, 58-59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kus

254 „jeu šdyž celež, z nebož se odfočítavá, je vypádivem juchnem
hromadným“

dolžtož, v stč. sbírka 'děla a pod. zbraně'

255 "věci jednotlivé, na fi. nejce, fera, huce, se v dětině
na řusy nepočítají"
germ. foč řusů huce

NR 7, 254-5

198 dva řusy zavazadel

199 dva řusy folí, lesa

200 "směšue' je i náme, uluše... o fočtu »řusí« ve skupině
nahodile vzniš'ili" <bi řusy medailí>

NR 9,

kus divadelní
rozšířilo se podle věku.

NR 4, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kus

nejce se proclávaní kus za Sorunu
večes. m-
jo Sorunu

NR 8, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kvalitní

„možná slovo“

„ujíma se jako uřáza“

24 < k. pracovní, díla cizích umělců, demonstrace >

25 v obch. term. < s. sukno > „sukno, jelikož jaloš je ve shodě
arch. spanedlový < s-e sukno > s jalošovou

jižde „jalová fráze“ m. dobrý / přiborný pracovní

ceuna / pozitivá / dekladná díla

NR 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svět

stratit svůj svět (o divoce), Gf. věnování
NR 2, 118, 229 (TF)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Evčinač

špa., přemějí uží hrnec

NR 7, 192

166 Špaldač (prof. z Olomouce): podle Blumentopf, zlyd. m.
"nemístná diváckost učen."
"slovo factive cis. a lid." hrnec

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kněto dar

Šumlovdy!

rotoa čís.

NR 70 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

8 vili³ m. pro⁴

< spojil 8 vili chaloupe statek Hal > NR 1, 17, 86 (B)

< 8 vili ufluosti, vyhodil > t. 722 (B)

< 8 vili dobrému apetytu > u osob, uib. u věci NR 1, 17, 245-6 (TR)

< vyšetřování k vili marxeillaise, spř. pro > NR 2, 18, 152 (N)

"doud uřiváme ve spis. j-e yrazu 8 vili jen v těch přifadech,
sde se něco děje skutečně 8 vili, to práni, na prospěch někomu"
nespr. k vili obchodu, 8 vili přátelstvem, spř. pro obchod
za obchodem
přitože jsem se přestěhoval

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
"obecná ulova je uřiva nepou a osobně, jina se děje uo co NR 3, 253
8 vili, 8 libost, ujbna, také 8 věcech"

prošba do spis. T-a
je to nutno respektovat, ale je třeba zabránit tomu, aby svili
nezatlačovaly před. firsodni
přít dohromady

NR 16, 37

Lysane' zeli'
spr. Swasene' // Lysale' 2. NR^v 1, 217, 278 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kyseletrary

cituje jako uesp. kompozitum Bezuco
jocle Sauergräser

cit v NR 27, 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kyvadlový

z-ja' doprava sice přelad Rundelverehr, ale lze přejmout

k-y' viz "brachlogie firtiš smela"

l. viz pro z-on dopravu // foji'zduj' (← foji'zdeti)

snad i foji'zdua' doprava

NR 10 286 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kyženy!

"Rokují v čas. spis. j-e již kolem 100 let",
a práce jí třeba se ho zbyť

NR 3, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

luminizace

l. než - enizace

NŘ 86, 2003, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lanceata

staré čes. písmo: puštěadlo

v slovnících: šopičko

jinak musí vytvořit čes. slovo sama frace

NR^v 2, 18, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Laňy

2. pl. Laňi // Laň

užá-li se v Laňech do Laňi, uelke foto
duhy' tvar fořla'dat za nespr.

NR 10, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lauřhotán

1°, protože se už neprovádí J 7 c

NR 19 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

leč zě by

↳ odvolání včas podané má účinek odhlášení,
leč zě by důvody veřejné bezpečnosti
vyžadovaly, aby

u. ačli důvody veřejné bezpeč-
nosti nevyžadují →

M. NR. 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Státní ústav čten

< světlou >

asi podle obchod čten

"zlova vespr."

NR 21, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

led

Led byl prolomen mezi panem Hajným a Svagrovou
ženu - u Šimlových das Eis war gebrochen

NR 10 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ledaja'š

'lajda'š, nedbales'

uživa' V.K. Jerabeš
ani nežije v ži'vé ulnuš

utvorimo ani foodle lajda'š (litov. lajdokaš 'zfunli'š)
přes fol. lajda(š) ?)

NŘ 6, 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ledasEdo „Erapova' slova, v ukve' Euzim' ukve' oby'Eda' ”
— co

lefe ledasEdo(s), ledEdo(s)

NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ledovati

'děláti led, pracovati o ledě'
utvoření ucelánu

Spr.

NR 22, 62-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

leho 'suaduo'

nečdy se považuje za feru. (leibt)

ale je sfr.

NĚ 5, 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lékofis

spis. spis o léčidh

NR 3, 75

Nu^c 2, 23, 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lenoch

'opřadlo u sedadla, na samých atd.'

asi olivem neps. Lehce

nem' třeba davat do slatky

NR 6, 27-28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

leuška

'Lehustuhl' asi vlivem uim. slova
nebicha se vrah slova vzdavat

NR 6, 27-28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

leofoldiasy'
utvorenno foelle josefiasy'

NR 2 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lejší'

dat co z lejšímu

↳ zert daný z lejšímu, sp. zert se froudši' // dělá' >

NR 1, 717, 212 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lepši' ad.

↳ Mamuro, jak se Vám lepši' líbí?

sfr. lepe

Jak Surok, SR 5, '36, s. 4
cit. podle NR 21, 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lesobanka

nesp.

NR 13 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

les^v m. (zakus^v)

foliisimus z nem. zastar. Lösche

NR 1, 217, 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

léto

po čtyřech letech

spis. číslo

n. NR 27, 106 (Kocourek)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

letosí * krajové ' 4
fr. letosí

NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-lety'

namozně ve spojních padesátileté narození
osmnáctileté narození

NR 13 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lezení

← pam' Bečvářové její učba plus lezení →
resp. u. fúlehati Germ.

NR 81 31(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ložeti u

foelle beiliegen

< Poudazda i fruzazda totoznosti lezi' u >

lit. NUČ

NR 6, 218 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Char.

od 15. st. i tvaru the, hou podle možu, možou
sp. lzu, lžou obnoveny geb balow
i podle obec. užu

viz Věst. čis-profesorů '04, 282

the, hou snad není chybné, ale běžněji je
lzu, lžou

NR 2, 18, 312

NR 5, 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lhotan

dues f^v

nebo častěji Lhotiči

zmena tj > c se přetala provaldeť

NR 19 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-li

drív se pŕiřichalo ť slovn, na vĕmzĕ tazateli pŕa vĕ zateřelo
dnes zpravidla jen se slovn
dnes-li ěi zĭbra "vyfacka' strojenĕ"

NR 5, 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- li tak, i podmuč.

je vytlačována nevhod. spojkami: jestli, jestliže
ukazuje na to Běh v čl. Vyhybná slova (odpoledně
Náč. Pol. 15/5 '30)

NR 14 133

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-li // jestliže

někdy v souvětích vyjadřujících určitou připustku s gradací
< Bylo-li vám nyní zle, bude vám ještě hůř >

'srce - ale'

nepoužívá se za chybu, srov. Job 2, 26, 103

chyb. v mechanice, užitých souvětích (ani podmínka, ani

< Šil-li O. Theer bráně styku s Otalarem Růžičkou a
úspěšně z moderní revue v literárním osamocení,
nemí ani dnes ... > (připustka)
dítě >

schází tu stupňování

l. jako - tak, spojení souvážně a aj.

NR 78 95

líbiti si dání

řč. to si dánu líbiti = das laß ich mir gefallen

řpr. to se mi líbí, to jí dobre'

Saratus již v MB³

NR¹ 1, 17, 288

< nádi si dali líbiti fennore ruden, řpr. nádi svesli // nemeli nic
proti >

NR 2 152 W

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ľubiť si veľa ľi-co geru.

neľati si ľibiť riadění fohramičiněľ beľari,
ŝp. tŝfeti // ŝna'ŝeti // dovolovati // ŝhovovane ŝ ŝem
pŝtliŝeti

to si ^{ne}ľali ľibiť, ŝp. to vesnesu // nestŝpim

NR 2, '18, 278 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

libonudrictví

časopis Čes. za filosofie

NO 4, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ličeň

chyb., vzniklo mylným čtením lišceňie - ličceňie[†]
NR 2, 148, 236

- 111 od r. 1876, v Kosinové a Bantarově male' slovesnosti
"fofis nebo ličceň"
- 112 domnělý dohled z r. 1653 se zakládá jen na říčceňie'
chylie'
v mysl. ulně "pařba kučnice", ale i to je "divně
utvořené", "ne jistě rozšířené"
ZEMSKÉ MUZEUM NR 14 112

liciti

řetvořené starší slova lěceti, liceti, znamenají se slsem liciti.
pochází se zmeškaní: folěčnati, foličem & foličiti
foličnati, foličem

lěceti je dnes mrtvé

NR 11

166

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lidopusty'

Loth 3. Prsp.

folle menschenleer

NR 9,234

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lidospev
Smetanovy

str. 102.

NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

líben

monstrum

NR 6, 183

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

liheřovský
jeden alkoholici

NR 9, 234

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

liquidace' me
ces. odru'cov' me

NR 2, '18, 184 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

linie

l-e expanse, č. ^{kurka} oáka rozjetí kurka NR 2, '18, 279 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

links

a. golfane 'wiste'

LN 2/11 '35

cituje NR 20, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

liuouti se

„dnes vezlytuy Eus naši řeči ba' smiče“
slovo v cčs. a v slovan. j-ich „jeu chatně zajištěne“
u naš se upalo jakně frederisim vlivem folrčju

NR 5,176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lip
spis. lefe
nr 2 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lipi'sky'

od Lipi'
gr. lipi'sky'

~~NR 19 29~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

liptavská sýr, sp. - ov -
jedle Liptauer Käse

liptavská stolice (župa) NR 1, 17, 92

liptavská župa, stolice, sp. - ov - [s rozhořčením.]
NR 3, 247

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lisa's

napodobenina něm. Presswert
lofe tučnice (Kou)

NR 2, 718, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

liša'

ze sešit-liša (v před. Erzových bapěš v dep. Baworow)
zanižlo fo 14. st., in. ucho lišce
u ušat-nc. autoru vhoem RK

NŘ 7, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

listina

je chyb. ve vřz. 'seznam' s gen. vyřetancich vřci

MB i listina vřch prodancich vřci NR 3, 126

vřicilo v min. stol. pro vřz. 'Urkunde' (dr. řes. list)

forhibujeme
nespr. zme na vřz. podle Liste (nafi. Sandidatni listina)

spr. seznam

NR 4, 105-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

listina kandidátní

vám. vlovem (Liste seznam)

listina vznikla v min. stol. na označení firemnosti právnick.
(dř. list)

umělé výrazy kandidátnice, subskripčníce nemají sanci
nechtě se jasně, že to je seznam; listina veřejná, právní

NR 3, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

listuac' "listnaty' strom"
v klíčové dendrologii
v odb. učivo "lesnictví" z úzu venkov. krajiny
"formacemi" na věd. termínu "nemí nic špatného"

NR 18, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

listovati

něm. Blätter

„Job. se zlobíval“

fr. obracet listy

NR 2, '18, 230

„nova, mechanická a zřet. napodobení něm. slova“

ne-prohlížeti // prohlížeti // pročítati

obraceti // převraceti listy

přemítati listy

probrati se listy, Eustou...

listovati má nepřesný význam

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ NR 15 142
MUZEUM

litovati co, své bráchy > spr. čeho

X litovati čoho
< Evězu, B. kunc. >

PS: jen gen.

litovati se, spr. sebe
více promiřel auz. u folitovati

NR 25, 61
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lokomotiva

254 návrhy i. z. J. Vilmeš

'místnosti; budovy sloužící k výrobě uhlí uhlíkem' lokomotiv'
odměta' uhlíkem' lokomotiva

NR: - Za ma' sírož' vjezum zpodstativaci'
ve vzu. 'továrna na lokomotivy' běžné'
sr. kartouna, vagona, automobil aj.

256
28t. k bylo zavádět lokomotiva

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 9

ložiti

- 755 jen. v karet. slangu & odložit do talonu karty
foet. u nemců / umich ... brdi na prsa své ruce loží >
nevhod. zřetelnějším termínem ložiti vůz, sfr. ualladati
loženy' vůz & znamenalo 'bladený, ualladany'
- 756 nesmyslné rozlišování vůz ualozeny' 'aufgeladen' (protože je
porouchán)
X vůz lozený 'beladen' (uvalozeny'
zbožímu)
"uvalozeny' vůz ... je beladen Čochu vůz, na nějz nebo do
uetoz je ualozeno zboží" = beladen
nesfr.

MORAVSKÉ 10 156 (0)
ZEMSKÉ
MUZEUM

Loživo Zetlungsmaterial

recept pro výrobu jmelka bromad.

NR 23 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Luduila

" tvar archaisovaný, teprve v novější době uměle do j-a zaváděný "

Sr. Lidá // Lidra // Liduška

běžně Lid —

NR 3, 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ludmila

toar vznikl z Li - podle zveřej. list. a uem.
dnes dáva' obecný' úžus přednost Lu -

NR 19 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lumen

označení jednotky

nešlo by se slovně lumen, lumina, ale lumen, -ena

sr. volumen, pl. volumina

specimen, pl. specimina

NR 11 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

luminizace

'vývoj sbír. ucha a systému
dutin před fordelem'

systemovější než - me -

NR 86, 2003, 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

luna z medu
podle lune de miel 'libany' NR 2, 18, 229 (T_F)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lunapárden

j-ova' "vestvira"

Nr 13 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo přesezení podle zeměpisného
č. zeměpisného na měsíci jde o zemi, viz. Země

NR 19, 766, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo
číslo

z kusů sr-loudrati přeměno na jiné slody (orěchy...)
odtud obrazně něco slyšelo, týleho a nesnadného najiti

(hádky, nebusy, šifrované dopisy)

tam, kde nejde o šifrovanou zprávu, ale o úkol: číslo

NR 3, 197

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

luterisamus

resp. in. luteranisamus // luterstvo

NR 9, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyžec lyža

spřávnější lyžář(ka)
arg.: příponou -ec

→ čestná substantiva k slovesům,
ml. & subst. NR 2, 18, 95

nespr.

NR 13 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyženi'

"nepřirozené" a. lyžarění // lyžování

NČ 15 141

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lza 'nosní trávě mostu'

= sluzky; asi obměnou vzniklo lza
nehodí se jako odb. termín

NR 10 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

le

není le // nelze

druhá varianta přivažaji
le se číh' slovo jako tvar. sluz'

NR 4, 313

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

L

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

M

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

maďarčina

slovaččina

špi - ština

podle němčina < němec

NR 7, 155-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

macha

"referent, jenž má bděti i nad čistotou j-a, nedovede se obzříti k těm slovům,
které i v něm. fi'semnicích zůstávají nezbraně, jež veršatník, jak
říkával Blahoslav"

Snad zpisob fodalni

není vhodná náhrada frédnes "samo faldne čistotou"

údělek (hist. kaloušek) o zpisobu křesťanské práce, ale faldni se
nehodí (znamena v něm. krajích i pojem faldni se života folklorního)

navíc, jak pojem vypadá { zpisob práce
obrátek (technika) spís. nebo umělecká

anděta u čtenářů

NR 1, 17, 58 (K)

A. Kovář: záduš 2 uvedení, 2 slova nezpracují věc, fotograficky vřemam

MÚZEUM
28. Nov '17, 16/3, cit podle NR 1, 17, 147

majetek

[stane-li se toto přesvědčení majetkem družin rozhodujících... >
odmítá

NR 4, 194 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

majitel

odsouzeno Pravidly

nesf.-utvořeno, l. majetku NR 1, '17, 57 (D)

sf. majetku // vlastni // držitel (dovnu) NR 2, '18, 151 (N)

dohody v čes. už asi sto let, a práce je třeba se ho zřít
NR 3, 158

je chybně utvořeno, není staré, l. majetku NR 5, 89

už čes.-něm. slovní Frantý - Samavského z r. 1857 upozornění,

že majitel je měně sf. majetku

NR 11 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

makawa

Travn. postřada' v PS
podezřelé'

Pod. PS NR 23, 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mařovaný rohlík

užito v Čes Slově 27/10 '29, robozle'

l. mařový

z robozleku zjádření vedlo „logické“ uvažování

svov. jovidlové, frančové, mařové buchtě

nudlová foliáta
švestkové švedlíky

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NR 13 215-6

malacý!

od malacý

9r.
NR 19

32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malášeň
& malaga

Sp. NR 10 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malin's

zřet. novota

NR 13 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nehodil málo dnu'
neco málo peněz

u Jir, Vch, Kosiung, PS, 79 588 (doplady z Vel
Řehoře Kruběts,
Bibkrál aj.)

fr. quelque peu d'argent

NR 29,745, 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malob-

-dratia

sf

NR 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malodráha

focke Kliebaku

"uznalické uspořádání cizích vozů"

NR 20 183

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

maloobchod

1. malý obchod, obchod na drobný
drobný

ale velké už zakazovat velkoobchod

NR 10 250

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malvín

návrh na pojmenování ložádku

< malvazek (malvazem se ovšem míněná "fivo")

"nemožná zkomolenina cizích slova"

NR 5, 310

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malý + demiv.

malý chlapeček, ^{po} chlapeček NR 1, 17, 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malý + subst. m. demin.

↳ natahovalo fo rím malé^{Hol} kuce, spr. ručičky > NR 1, 717, 87(B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mau'

úco j' E m-i'

v fraž. Lavakou. kaudžice

eviti vtipu?

[REDACTED]

NR 9, 145 (K6)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

manžel

5. sg. - i

sg.

- e (anděl, soňel, manžel podle vz. had) NR 1, 17, 56 (D)

6, 281

5. sg. - i se bouzdomate drzi, ulavnie se asi foddá'

NR 12 229

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

morast

2 reim. morast

Nr 7, 309

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

margferwat
vulg.
neúřivat

NR 9, 251

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

maso banky

nejs.

NR¹ 13 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

masa
m-y ly strážny
c. unovskvi // zářtupy

NR 3,303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

materiální zhlada 'hmotný'

podle něm. užší význam. než materiální <obchod>

ale lze užít - álui

NR 10 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4.
materi

1. sg. chyb. materi
2. sg. materi
3. 6. sg. materi

4. sg. materi
5. sg. materi
7. sg. materi

podle Pravidel čes. pravopisu
viz NR 2, 18, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uábué

odfor spolku Komendy' p'otr "cizak Selenu osuacovani' zabav"
F. Stejzka: mohli bychom ji nahradit uávy:
dopoledni' slavnost, dopoledni' beseda

NR 29 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

marací kniha

podle Schuierbuch
vytělá Nč

NR 7,89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

medobojný

Ležár

podle melitoeis, bougreich

NR 9, 234

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mechorost

dr. rostlina mechorita'
v Kličové dendrologii

neú-cis slovo, neúvod.
"

NR 18, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mechovské

uměle podle Weichtra
Sfr. měřky

~~NR 23, 27~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

menlavý obzor
odmestit

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mermo moci

|| mermo || moci mermo || živou moci' NR 2, 78, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

měřodatum

wees- podle maßgebend

m. rozhodnutí // rozhodne //

něco rozhoduje // určuje směr // určit se nědo

musí řídit // určelo dbati // něco nás váže

NR 48 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

měřiti

< průměr měří 5 cm >

brusy považují za nepř. a doformují: je 5 cm dlouhá
mohlo vzniknout napodobením vjázem < ta věc váží deset liber >
stare' k čemu to není

NR 3, 253

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Městec Králové

Pravidla: Městec Králové

podle Sedláčka, historis. slovník hist. brat. Čes. 196:

Královu Městce, od 16. st. chybě Městce Králové

znamenit úřed. název na Městec Králové, nebo opraviti

Pravidla

NŘ 15 142

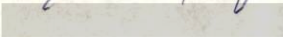
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

úspěšně
místisko

"místo, kde něco jest nebo kde se něco děje"

gr., staré

dnes jen v odb. výrazech, např. celní m-ě

NR 8, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

meštanka

„fouč. vulg. přívod“, ale spř. tvořeno
meštanka škola

ND 2, 718, 189-190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

města 2-pl. městeč
167 l. města, 2-pl. městeč (i když 2-pl. městeč u Čechů
168 ještě lépe městečka (tak v hrase a ve sbi. Čechů)

NR 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezi 7

mezi tý dnem 'mezi fondem a vedeli'

mezi časem 'doba před ~~časem~~^{spřávným} ukončením smlouvy čas'

buzy odmitají, ale je to spr.

NR 5, 123

na vyjádření času, mezi^{to} stým se něco stalo nebo
děje^{to} odsuzuje se, ale je spr.

ve všech slova. j-ích, starobylé mezi jinou řečí

mezi podle cizího vzoru

manu zapovídá mezi dnem, mezi cestou

nepravem: mezi dnem X
ne dne
za dne

Spr.

NR 8, 250

mezi jízdou
NÚK '23, 7 zavrhuje
spr.

NR 71 90 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezi⁷

ji opalováni' usmíla'... skutečný' nesmysl'
< dítě stojí' mezi stolem a mezi židlí' >
< rozdíl mezi A a mezi B >

118 ^{jedna} pisatel soudí, že s „přívodem [příd. mezi] souvisí, že ji nelze opalovati
před duby' u zpojmů, jejichž rozdíl, shoda a p. se vytýká
chyba i v NR 1, 191 < lid čes. ... nehlídal rozdílů mezi hláskami,
stev' mal, a mezi rovnom (vanovní) >

NR 3, 19, 19

119 roz. u A. Kovara < období mezi dětmi v přirodě a mezi lidstvem
životem >

* od přívodu je tice opalováni' mezi nelogické (mez mezi (t) jen jedna)
ale kategorie etymolog. určovala do poradi' před psycholog. :
citi se jako příd. a opaluje se jako jiné předložky
dovládá ze staré čes. na opalováni' mezi

120 " nemůžeme se pozastavovati nad tím, opaluje-li spis. předložku
mezi ve významu od této určité představy odfontandem z přívodu,
ze kterých se předložky vůbec v říci opalováni' ...
NR 3, 118-120

meridžana

merf.

NR 8, 28

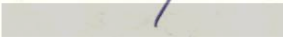
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezi řemeslníky

mezi výrobcem a řemeslníkem

"prostředník" Zwischenhändler

spe. řemeslníků (č. z 15. st.)
& lid. umění

NR 6, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

meziprodey

podle věm., proti duchu j-a
předpona mezí - se slovesy uškoda', uem' meziprodati
je z výrazu předl. mezitičí < mezí řetami

NR 3, 157

" uem' li je 'fomoci, p' lefo se jim vylivouti celou vřtou "

NR 8, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

meritum

je spr. (viz NR 1, 97)

“čecó se dělá mezi focákem a loucem jiného děje”

Cependant, unterdessen, inzwischen

X zatím (časové mezery vědomě Gb nebo bude užito
& vědomě jinému)

en attendant, einstweilen

“čecó se děje... před očkáváním nebo zádoucí

loucem časového problému”

vychází také zklamání aj.

Spr.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 5, 123

ujetí co
[na dráze]

arch. ujetí obolo cíle (což zapovídaly brusy)

NR 8, 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rijeti / umouti čeho
asi od sloa fomijeti / fomiuouti čeho
u Jg jen dva doklady na gen. (1635, 1644)
u dotta ze Šaf.

Sfr. co

NR 9, 264

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

míjetí Solem Solo

< dbají se, jak Solem une míjí' jeden lideme'
nacfaný motorový vůz za drubžku >

kontaminace: míjetí co X jetí Solem
nespr.

NR 8, 167 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Milavec

v lidu pl. Milavce, též Palachy v Pofise

X Sedláčkův Hist. slovník místojís. Milavec

v lat.-zápisích - ec

v čes.

- vce, asi od 15. stol.

dat předrost Milavce pl.

NR 6, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

milovo

tak uvedně, ale Peře Mil'ovo (sr. Mil'ovo 1628)

NR 8, 317

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Uilevsko

podle úřed. Lexikonu

hist. doklady uilivské pro Uilevsko (od 1524)

také lid. forma Uilivsko

NR 8, 316-317

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

milicioner

Spis - ar¹

NR 23,32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

milostalun
Šimlovský

rota oes.

NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mimo Česka, spr. co

↳ zahrnul se mimo toho i politickými záležitostmi svého bratra > NR 7,17,89(B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mimo² m. lincus⁴

mimo perobiny Sfr. -u

NR 23 290 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

12
mín

spis. měně

NR 2 158-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mišeni

lyti mišeni, že ...

nesmyšl podle něm. ist der Meinung,
daß!

NR 3, 311(N)

meine wesen. je jsem toho, jiného, podobného u-i // uádom
acholi v to je podle něm.

NR odmita hledat frábuznost s franc. a angl.

je suis d'avis

NR 4, 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

ministroy ne

l. nez ministrová

NP 8, 167 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Minuti čeho m. co

< Tím by se bylo účele reformy se' minulo u'fletě, spr. tím by se
reforma ta byla minula s účilem svém >

NR 1, 717, 186 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

minouti se číu
Látem, svůj povolání

sp. s číu

"chyba, již snad lze ovliviti"

NŘ 9, 266

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

missie přibyla ušam
č. foxelstvo.

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

místník

216 v kaudovzka sl. 'Pohád'

217 nevyšel se, ale je vhodný

NR 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

místo vzítí: germ.
sfr. rache sednutí. NR 1, 17, 308

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

místo Se hré
fodle něm. Spielraum

[naše vláda poskytlé ... pro jednání jen toliž místa Se hré,
mnoho-li ... potřebuje >
sp. toliž vůle, volnosti

NR 2, 18, 117 (N)
3, 19, 19 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Miškolcso

szp. miškovcso

N° 23, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

světí modál. pravděpodobnost

⟨ na konci země žiti má národ, sp. frj žije ⟩

NR 1, 17, 211 (C)

⟨ navone nic o jecm'urovi, ani mel-li se naroditi, sp. ani
narodil-li se ⟩ J. F. NR 2, 18, 176 (B)

⟨ částka fenoz, kterou mel uloufiti, sp. frj uloufít ⟩ NR 2, 18, 227 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

miti čelo u. co

<ma'm na ten stateš většího frakva, sfi. větší' frakvo> NR 1, 17, 87 (B)
<Chce mít jména, sfi. jména> t. 212 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

miti - co do sebe

to ma' něco do sebe

Sfr.

v stč.: někdo ma' do sebe etně uravy, nejaz' nedostatě ...
jou o vlastnostech vnitřních, kř. tělesných

NR 3, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knih. peníze za tyto

špr.

o je mi dlužní

NR 7, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mlado -

mladogramati §

Sfr - NR 23,27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mlady' na co
Zna lita >

Sp. NR 29,28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mlčeviny'

// mlčeviny' obojí' sp.

-livý' < mlčel

-nivý' < mlčeni' podle mlčeviny', hankový' ...

NR 9, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4.
muži x let
<dvacet let>

"zřísob v ulně spis. i lid. malo obyčly", ale za
bespr. jej nemáme"

že tak říci i něm., ale ani v něm. se tak obyčly neříká
e křísob i stavní doklady oes. (z Vel)

v stc. často: juieti sobe 80 let

NR 14 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mluno 'elektrina'

zavedeno od Vresle

padelid v mat Verborum mlno 'blest'

patruj podle rus. morkud

Saf h'az (1853) zavadi' ojet elektrina

NR 3, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Milovice film

L. Milovice

„stala' vlastnost, která trvá, i když předmět
nemá v činnosti“

ND 18 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mucho-li
sp. Solé, co X 'ještě mnoho'
zdali

< lidé již toho viděli, mnoho-li jsme tuto foundeli Hal > NR 1, 1787 (B)
< mnoho-li fobřebuší 2, učitelé Solé, co > mnoho-li znamená:
zdali mnoho
NR 2, 18, 114 (T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muvohoslibny'
jodle vielversprochend
leife uadejny'

NR 1, 17, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moc

Živou mocí „je dobré něem“¹⁴ // mermo // mermo // mermo // mermo
mermo

NR 2, 18, 95-

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moc adv.

vulg. bylo toho moc

nejen kvantita, ale i intenzita X Evantita mnoho

uz je moc sedivej
bylo to moc slyset

spis. mnoho

pro vyjadreni intenzity velmi // tuse

NR 8, 250

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mocen čih
<nemčiny>

germ. mächtig der Sprache

doloženo v stč. ve výřku: 'moc majici' nad čim'

<byti mocen dvoem 'miti' moc nad dvoem,

favovati nad nim' >

würde ista lenykh rčení: ubyti sebe mocen

- " slova - " -

- " svykh svypli - " -

MORAVSKÉ NR 10 189
ZEMSKÉ
MUZEUM

moji

Voz 5, Zentel doformován u. dověst
dostali bychom se do foderičel' blízě s něm. Sörnen

NR 4, 243

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moderní

fasona Eloubku, šatu
v konverzaci
l. moderní

NR 4, 216-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

modlitba

2. čl. modliteb

už. - deb

NR 10 197

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Moldavia

název obchodu (prodejce)

vhodné pro čes.-něm. obživelníky

NR 3, 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moment

u na's (jodke zřisobu u kěmci oby zleho)
bud' 'oramsi' 'bratřa' 'chotě' (nem. der moment),
anebo 'diležita' 'odlovst, jomutka' (nem. das moment) 4

NR 8, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

morální tragédie

o. uravni' truchlobra

NR 3,303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

morek

něm. mark

l. stráž (marš.), 2. stráž

NR 4, 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

morfista

nespr. m. morfista

NR 9, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

most

spaliti za sebou mosty

frvood: vjrod Cortezur ; spaliti lodi

alle Brücken hinter sich abbrechen

brûler les vaisseaux

„majetke obienj“ , „nelze v jeho užiti“ spalivati vlni

J-a vichu

NR 2, 18, 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mostec Eγ
adj. vytlačito pívodní mostoz' (uapř. mostěda' ulice)
pohodlnější', obír adj. fisecky, hra decky
NR 3, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

motorolej
"skúška"
m. olej pro motocykly

NR 15 248

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

motosport
přaučuji Lid Nov 14/9 '31

NR 15, 239

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

μουεατ

ms. iii-

folle Grav-

Nr 20 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

movitý

asi od slova quiescere (viz sub. animavit)
c bohatý

mělo by se etym. frast quiescere

v stě. (zahrnutý, uvozený)

již v 15. stol. význam posun v frast. životě podle
movere, movetis

ustálena, nelze mít za chyb.

NR 6, 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

možnosť

◁ Čím väčší nesmáde vnútri u nás, tým väčší možnosti u našich
nepriateľ na Slovensku, podľa učebnice (sr. v Tille NR 3, 276a.)

Ľ. čím viace ju umožníme // usnadníme tým proti
nám // proti fide proti našemu štátu
NR 3, 307 (IV)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

možnost

↳ dle možnosti: archivní nejsoledněji >
podle nach. Turlichzeit
l. co // co možná

NR 8/61 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

možnost ceho
<zrušen' příjmení>

l. inf.
<viditi příjmení>

NR 3, 307(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

urhábí

živ. s aruz. <urhal statek jeho Kralovic >
vlivem sloa p~~ř~~tvati také inu. <silou urha [bowie] (Heyduk) >
dnes

NR 11 165

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

určitéj

určivá, zívá' valka

proprstné' pu pro valku určitého řetě
(zabitels zvirské)

nelze určit o frázdušm¹³ na ložnékem vagonu

l. pouhá' X hruhá'

NR 10 287 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rustiti se

stara barba : nad Eylan

X na som viti si odplatu na som (krihas na
(nevinuete))

rustiti se nad Eylan (Edo nam ublizil)

X rustiti vianu na peto ditech
jetu dr. soud nad Eylan

zamedbavame vazbu nad 7 vloven nam. kachen an

NR 6, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mučedlnič // mučennič
arch. u. mučedlnič

NR 2 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

museti modál.

jistota

nežde

[zde se Erymasi museti nežde nachazeti, sfc. 20 tu E. najisto
budou > NR 1, 1H, 2M (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

musiti

// už v staré době museti podle umeti

i v prav.

3-fl. musi // musiji

musil // musel

NR 15 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

musiti

olovem Brusí se slovesu Šavlově vylyba'
↳ Josefovi šlo vstupovati do filosofie ↘

NR 10 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muzeum

Severní m - o kůže pro tvorbu nové namístat

Se. Šuma se kůže

NR 10 64 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

myslitelny'

spr. spojen' u-e' = 'myslene'

nespr. zachrana banky nem' u-a'
toje m-ě udjlepsi' způsob

NR 8, 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

V

na⁴

< Na 46 mužů nebo 4 muže se 6 ženami >

l. už pro⁴ Etire znamená rezervování
význam 'do vozu se vejde', vozí se
nemí zde cítit nejake' snizování vozí se

NR 8, 317

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na prvním svátku

„nežlo ušedý vyty'čáno na chybě“¹⁴

gr.

nov. na svatého Jir. , odtud se gen.-aluz. fidesl na

první dnu

nebo elipsa < na des prvním svátku >

NR 22, 22A

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na⁶ u měst. jmen

156 na Kladuě

157 sávníci s folií a tabe' s listy, Glos-li to neb ono místo
sídlem ředitelství (na záruce, tvří než do sedel)
při soupisu měst. jmen by se měly poznamenávat i fídel. páč
ovšem zádat firmu zadržování měst. užer je věc skoro nemohla'

na Dobrušce, na Zizbově
sčítat měst. užer u jmen zadržování na Zbraslavi, na Křivokláte
jinak nepokládat za chybu v⁶

NR 8, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vabizeti @cho
L'ov'ih služib >

Sfr. co

NR 6, 156-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uabyti co, spr. dcho

fas. < peníze byly ualyty >

spr. peníze byly ualyty
NR 18 215-

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na bytí: Eolo
[valcový] zájatec
„nesmysl“

Sfr. zájmatec

NR 2, '18, 227 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nácestní stanice

č kudy má zboží být dopraveno do stanice určené

příklad Unterwegestation

nevhod., protože adj. nárožní, nádražní mají zpravidla
význ. souřetiv, hmotný

l. stanice cestou // přiběží // přichodní // přijíždí

NR 10 286 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nactiutrhalm'

sp. utrhalm' na ch.
srov. Ehrenbeleidigung
v hár. fol. 26/11 1998

NR 13, 29, 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kačera dec

verz. „opava“ tvanu kačera dec

NR 14 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadace

234 leje nadacim, hybrid

235

vzniklo v 1. pol. 19. st. vranc. ces. : nadaci asi podle slova jako fundaci
existovalo i slovo foelaci 'patronat' f. < mask. adj. foelaci [patron]
< neutr. foelacie 'patronat'

> foelace 'patronat, prezentacni' 'pravo'
mozny vliv na nadace

236

foelba adj. komunovacim, nadacim
"zunitat tvor nadace z unu spis. ... ordem velke; glo by to
take 'marne', protoze na' formu oforu v adj. nadacim'

MORAVSKÉ
ZEJSKÉ
MUZEUM

NR 10

ná'dba 'naděj'

270 Jg, Kott, Sušil
dnes promíká' do uovin

1 Jg: ná'dba < nadba, etymol. ~~na~~pravdějodobna'

na hor. v ná'dbě < na dbě (subst. tba)

v'zu. 'dbati, pečovat' o co' → 'doutfati, očerávat'

lid. etym. spojenci s naditi se, sufix -ba

2 Blahoslav douháda 'subst. ná'dba "inepta ac rustica phrasis"

ná'dba vsmělo vřelýjar, snad se ho ušlede uenží'va' v lid.

mluvě, v ná'dbě jím v učit. ná'dbách, význam uenží'vaně

fir. čes. ma pro uaději, slova jina', stara', správná' a

všude známá', zřet. v čis.

[Zub.] NR 5, 21

125 nou. ná'dba snad asi nežije asi < na dbě'

seznalá'ne s firdle v ná'dbě

dial. výraz morav. s významem dost neurčitým lid. et. ná'dba

'dbati, pečovat' o co' → 'doutfati, očerávat'

NR 22 126 ← ná'děje

nádenka

na jv. Moravě 'nádeničina'

ke 'nádení' uroda'

'zamestnanci' 'fribkami' & 'fribci na den'

sf. 'fošene', ale ueris.

NR 11 144

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadhozený obraz

< zhruba nadhozený zde obraz, sf. obraz zde zhruba načrtnutý >

NR 1, 17, 186 (N)

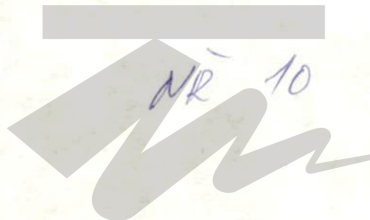

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadcházeť po čem

[frázdnota nadcházi' po dohove' každé' knihy >

! 4

NR 10 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nad(e)jiti / nadchazeti u. finjiti

novinár: Čestina si slovo obľúbila v poslední dobe

↳ nadešlo jitra, večer, obed, slavnosť, posviaceni; nadchazela zima >

slovo má význam jiny (zuvor kommen) vzata s akuz.:

nadejiti co, koho: nadejiti si zloho: nadejiti si festinon

spri. nastalo jitra, finjil se večer, finjel čas oběda, již tu bylo posviaceni

čas. Čech 11, c. 130

Šaral až MB, v lid. ul. nem, ale byji v novinách i u dobrých spis-u

Kott háji dokladem ze Štít (6, 1070), ale v něm má slovo jiny význam

↳ nadejete Breze zasaženi silne franc. armády, spri. zabatune silna franc. armáda > t. 183 (M) NR 2, 18, 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nad(e)jiti / nadcházení Echo
// částějí souse

NR 2, 18, 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadprodukce
viz nadvýroba

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadsázka

sp. nadsázka 'hyperbola' NR 1, 17, 55 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadsmyšlů

lacino u. nade vše fomyšleni' lacino NR 1, 17, 55 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nadučitel

„Křehalí a suad pěstě Křehalí na Moravě, v Čechách máme řídicí učitelé“

NR 1, 17, 279 f

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadvýroba

„může vystačit výrobu - ovšem nadměrnou, nepoměrnou, zbytečně hojnou,
přebytečnou“

NR 1, 717, 279 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

náhled

šfr. jen ve významu.

germ. ve významu.

'nahlédnutí' (nají. do úbrob) "

'Ansehen' = Ansicht

NR 4, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vahl'ednouti / vahl'eziti

podle eusebeu "novodoby' fialad"

Spj. foudavati // uenavati // chazati

~~XXXXXX~~ NR 2, 78, 229

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

náhuřet

folomismus

naguiotel

nařih, ač

se teč tičalo kurtum odu

je 8.0

napodobemina něm. Hüttenange

NR 8, 249

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nahy' a' pravda odsoudil už Bartoš NR 147
NR 6, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nacházeti - se

172 obyč. je asi opravdu germ.

lid. jaz. se vztýhá

3 podle síh befunden

germ. tam, kde o ~~něm~~ nemí řeč

X to lze se najdou ^{najiti} hrály, v starší době i nacházejí' (sr. něm. man findet)

doalady ze stě.

4 rus. Haxogut609 nemůže být vzorem pro cět.

Kde je učeš, "snadně formálně, nahradíme-li je nejč. 2, 3
opakováním slsem fool. významu anebo užijeme-li nezorot-
ného tvaru křov slsa

bud' nesmysl, nebo smysl jiny ↑

ORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

NR 6

nacházeti se lépe by:

< zde se Erymaki musejí nešde nacházeti, m. nešde tu E.
najisto budou > NR 1, 17, 211 (C)

~~genm. < nacházela se hospodář, sp. štála, byla > J. F. NR 2, 18, 53 (B)~~

< nacházeti se v tauní evidenci > ^{nesfr.}
výtka NUC NR 6, 218 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nacházeti

↳ To byla moje dcera. Nenacházet, se je hezka? >
"obochy" překlad z něm. findest du nicht, das ...
spj. není-li hezka? // mor. fořba-li se ti?

NR 1,717,219 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

načlebuč

Stenzinger firkalbla' tal deputat

Kott 2, 29 z Uem.-cis. Slovniku ued. uazvorovsi

NR 12 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

najít
bylo to najito

L. ualereus

~~128~~ Nr 26, 128 ~~5~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

najmä (zvláste)

doti - zvláste vyhlášeje uak domáci zjme'ka "

slovakismus

žacali ho ušívrat Slováci Kollar a Šaf

NR B, 740

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na'oupě f.

sp. na'oup

NR 9, 126 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na Grašně 'i snad, třeba'

"ve větěch podmíněně připomíná se spojku ^{výslovně} sly"

< Kdyžli nabrášně uel doma, mizet mi vžarati >
stare' dohledy nezudny, jje z žive' rěči
sotva cizí vlv, čis. puola taboví adv. výraz

< Alexandr pambal na malé >
NR 2, 156

v starší době Grašně MORAVSKÉ
nemí v tom něco uerpo, třeba nemí starých dohledů
ZEMSKÉ
MUZEUM NR 6, 141

nalevo, napravo čeho < napravo svatela >

sp. od čeho,
v stě na leví straně, s leve' s-y, na leve' s-ě,
fo leve' s-ě, na leví ruce
část s gen. závislá na sult.

< na pravé ruce velikého oltáře Havnobě >

NŘ 4, 189-190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naléztí co

<pro návrh nebylo nalezeno souhlam, spr. návrh nedostal
souhlam >
NR 2, '18, 279(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nalézati se

„obročej' fichtlůd něm. sídla befruden“

< Kde se nalézají? m. Kde to jsou? > NR 1, 17, 57 (D)

~~gorn. < buřiči se v bytu nalézají, sp. jsou v lte > J. F. NR 2, 18, 53 (B)~~

< Vlada se nalézá celá ve stavu demise sp. je > NR 3, 306 (N)

|| ohledy la své vzedku se úřadu

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naléžati se

172 obzr. je asi opravdu germ.
led. jaz. se vlyba'

3 joelle sich befinden
germ. tam, kde o nalezení není řeč

X v bse se naléžaji knihy (sr. něm. man findet)
xbyti germ. v součt. síně se naléžaji oltář
ministerstvo se naléžaji v stavu demise

douady ze stě.

4 kde je více, "suadue pozvalue, nahradime-li ji nezadym
opakovacim slosem post. vyznamu anebz uzieme-li uzovat.
tvoru kliciz sloz

bud) usmyxl nebo smysl jiny
stated naležati se v pořádku — naléžaji jej lidé
vyklytaje se

NR 6,

malé ~~malé~~ ti čeho, spr. co

↳ nalezy čestného místa v učebnicích, spr. čestné místo > NR 2, 18, 57 (N)

↳ hlavní nalezy ohlas, spr. ohlas > t. 182-3 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naloditi

podle einschiffen
ö-naloziti na lod

NR 9 313

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nalodovati

288 - Germ. eueschiffen

Spr. vsedati // vstupovati na loď,
skládati // na - zbori'

NR 5, 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naloziti ciku podle vule
<kybani>

Spr. s ciku

u. NR 22,249(Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naměstka

|| zájmeno předlohy lat. pronomem

Gov. užíval zájmeno

NR 2, '18, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

namístě aly

< [inženi] zavěšují [hadice automat. brzdového vedení]
pouze na háč na místě, aly je zastřítli na jalové
hrdlo >

vyř. místo aly
NÚC

NR 6, 218(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

namítat:

v záp. podobě "význam jehelosi bránsu¹"

< namítám nic proti tomu, aby se u nás ~~chodil~~ >

negace by dodala větší význam. ¹⁰opacně, proto je nevhod.

NR 13 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na nejmenší

vzniklo ze starších nejmenší

Yg i jen jeden dohled z Har

možné, že vzniklo pod vlivem něm. výrazů auf (auf das beste)

lid. ulava častěji: nejmenší

"zbytečné a foderzile", proto dávají přednost nejmenší

NR 2 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nanejvyšše
"stejně zřet. a podezřelí jako nanejmeně"
sbáci nejvyšše, ale v sbě. slo na nejvyššie ve vztu.
(na největší míru)

NR 2 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navěsti
nějakou kelutou látku uac^v

spř. uabůti co člu
NŘ 4, 17, 309 (R)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nápad

znamenal 'napadení, národ'

vlivem němčiny dves. význam
z domácnosti se spis. j-e

< to je hloupý nápad >

NR 2, '18, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

napadati na ^{zou}
čenu

↳ co na novemu ministerstvu napada', jest...

sp. co je divne', bje v oči
do oči' >

„nejnovější doudad j-ové zobručilosti naših kovinatu“
NR 1, 217, 279(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

napadnouti / napadati Echo

na tvor. s aruz.

v Čechách:

"Sp. 4, se pojí sloso napadnouti spíše, Ede jde o ujetáre'
frámi, o věci vili, Ede to 3 p. stavá raději, Ede
ji řeč o předstane frské vchlo frámi".

Odmítání frsky: Co te to napada'
Vypravování: Napadnou mi napadlo, že

"Ale rozdíl ten není vytvořen tak určitě, alychou
se pro něj může sánírovati s něm. varbou."

NR 4, 286

napadlo mi X mě viz NR 7, 46
vazba aruz. je fivochější NR 9, 250

nápadny'

n-y' zřesob, sp. fodiouhodny', zolditni', osaty', uobycējny' NR 1, 717, 278(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nařpor

slvo 1. svet. valky

NR 4/17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

napisť 2

<napisť károdutis domu>
v uat. uor., uvaldi Bartos
pivodné a spr. dat.
gen. asi fodele vedle 2

NR 12 46

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naproti jilí domu

roční spr. a stare' 3

" // Quiz. jilí vskůc

NR 6, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

národ

podle Auspuch

„asi se ho tak těžce nezbažíme“

NR 5, 191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

váček 'váček' na listy studené jídko maité'

Aufschnitt

je dohledno za stárech j-a jen ve významu (něco vářizunkelo, váček, vrouček)

NR 1, 17, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nera' balu' v' l'aku

"nestvora"

kritizuje

focke
NČ

Zugsansage

NČ 7, 89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nanášati právu. termín

'aufechten'

už v stě.

'činiti na co uároč'

'řeci' uapadnouti; pro ^{loznu} se stavěti'

'vodfor bráti' - v duši. právu. čti.

i vžn. 'obviňovati', 'obžalovati'

Sfr.

NR 7, 74-5 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

následek

dříve se u. tohoto slova užívalo slova učině, ale to slo více-
'slute & // cín', 'fiszobeni' znače'

snad podle vzoru něm. Folge
fortführe', opíra' se o slovo následovati

NR 9, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

následně čbo

instr. nem' chb. \angle něco se stalo působením, působením, vlivem
fobické' pro významovou ^{něčels} určitost zejm. v odd. l-rě
sr. něm., fr., ital.

hrubý germ.

NR 9, 11

\angle záci se dopouštějí' chyb u-emu falešné' analogie \angle
u. chybou analogií'

NR 15 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

následně

10 v následku čeho

Kott 2, 73 šara' na radu by opál'oum

11 něm. vzor in folge

musíme se v klázu vzdát

(X v následku čeho ~~zobrazujeme~~)

(v následku své zásady musil učiniti to uob onu)

NR 9, 10-11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Následovník: Eoho⁴ m. Eoho²
NR 1, 117, 55 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Následovně

Germa.

< taxa keru' vyměřují se u-e
u. Jarota >

n. NR 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na sledovně, sp. Jalta

< Odjout děl mu tyž uable domě, sp. Jalta >

NR 1, 217, 212 (C)

~~J.F. NR 2, 18, 53 (B)~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

následující odraz.

z účelům n-čim

gen.
z tohoto účelům

H. M. NR 22, 249 (8)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

následující obrázek.

< budou vykládána následující díla, lefe tato díla > NR 2, 18, 58 (N)

< statistická podala n-1 obráz > u. kuto NR 15 66
"bruh' germ"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naslouchati čemu

reces. , podle einer Sache hochen

Sp. forlouchati-co

Nr 12 169

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nastati

sfr. jasny' nastaneť čas
nastala žem

'vznikajú' // blízim' se
čeho'

nesfr. „Ede slouží opis se slzem nastati pouhelmu
hromadění slov“

↳ fo foček nastane čemí

sfr. budeme čisti >

NR 8, 292

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nástavba

vzniklo asi '23

„nem' nejbratnějš'“, ale nástavba je uel'ně užitá' (i'j'ně 'nástavky než stavby)

existují stavba, př' - (zobecnělo fordeji než stavba)
přivýmeme slova [redacted] NR 8, 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nastavši' šid
opr. nastaly'

NR 2, 178, 278 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nášhojně

216 v Koubkových sl. iasth.
neujal se, ale je vhodný

NR 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

násep x násep
↓

"nasypaná hromada či vrstva zeminy, písku" aj.

"nasypaný materiál vůbec či např. dle nasypané
vrstvy materiálu"

X ↓ "zcela dokončený násep"

v tech. výz. masš.

v nář. tabe' násep, násep'

NR 89, 2006, 17
HRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na'tea

'Sol'e (h'c'ea) & vyty'ca'ni' cest, za'kladu' a'fod.'
slovo u'kaznejsi' nez' Sol'e

NR 2, 18, 22

'vetve, kterymi' se znamenaly' mase a' cipy' louny' (u' Loun) t. 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nářea

'osetina na rtech, ekém'

foliáze' staré slovo nářea
NR 2,718, 97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

natříviti.

[Koruilov ojet hodla' n. carstvi, spr. obuviti / baroliti]
NR 2, 18, 226 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

načítati se co
<život>

spř. činn.

NR 2, '18, 226 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navagouovati
2St-serun.

einwaggoueren

NR 5, 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navagonováni' uhlí'

franzúzij' lid Nov 14/8 729

NR 14 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navázati stě

'ka něco přivázati'

'přetržené' tkanivo lonci & sobě svázati'

zde je jiný vzor, asi podle andrieffen NR 3, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

návěst

28 v řeckém. odb. terminologii za signal

zachvat puritanu, zbt. výraz

29 st. návěsti // návěsti, l. obnovit toto slovo

ale rozlišit návěsti 'výhled' x návěsti 'signal'

vzniklo už na poč. 19. st. (marek), 'premissa'

ukládám sp. , slov forest

NR 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na'vestidlo

29 za Signalmittel (Núč^{1c} II, 174)

ah se odlišil výřem (na'vest) od nástroje
od fofky. sbsa na'vestiti

à la Pohl: vláha - vlážit, u. ma'četi
vlazidlo 'Netzwisch'

30

nariti - naridlo 'Mansflöge'

vijeti - vijadlo 'Harpel'

šlofati - šlofadlo u. šlopatlo

veliciti - velicidlo 'Vergrößerungsglas'

l. na'vestitě sr. na'vestitě, větně

nebo rozlišit na'vesti 'výřem' x na'vest 'frotheder, nástroj'

sov. uazakut' x uazost

NR 8,

na'většiti:

podle signali-trojen

(Technické listy 1889, 146)

zbyt. m. znamení // na'většiti dávati

NŘ 8, 29 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navěštní štít

Štít 4/1: gr. - st -
'liča' v'kra'

NR 7, 279

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM